

Původně latinské slovo adorace znamená „klanění“ a to klanění v nejvyšší míře, tedy vlastně prokazování božské úcty. Úctu v obecném slova smyslu prokazujeme nejen Bohu, ale i andělům, svatým, některým lidem, a dokonce i některým věcem. Není však úcta jako úcta. Úcta k nadřízeným nebo úcta k rodičům nejsou stejnou úctou, jakou je úcta k Bohu. Před nimi se totiž neklaníme, nepadáme na tvář. Dnes už nemáme takovou citlivost pro rozlišování vnějších projevů úcty jako naši předkové, kteří rozlišovali mírný úklon hlavy a hlubokou poklonu, pokleknutí na pravé či levé koleno apod. Ale stejně jako oni, i my stojíme před výzvou, o jaké mluví kniha Ester (3, 17): „Ale jednal jsem tak, abych nepovýšil slávu člověka nad slávu Boží. A nebudu se klanět nikomu leč tobě, svému Pánu.“

Uctívání Boha, které říkáme také „úcta klanění“ je tedy postoj, který v nitru, ani navenek nesmíme projevit vůči nikomu jinému kromě Boha. Veškerá ostatní úcta, kterou projevujeme, je vlastně jen účastí a nápodobou odvozenou od této jedné základní a nejvyšší úcty k Bohu. Máme úctu ke svatým či k některým lidem proto, že se skrze ně ukazuje něco Božího. Ale jen Bohu se klaníme, jak říká anděl Janovi, který chtěl pokleknout před andělem: „Střez se toho! Jsem jen služebník jako ty a tvoji bratři proroci a ti, kdo se drží slov této knihy. Před Bohem poklekní!“ (Zj 21, 9)

V užším smyslu slova je pak adorace označením modlitby před vystavenou Nejsvětější svátostí oltářní. Jak říká Jan 1, 18: „Boha nikdy nikdo neviděl; jednorozený Syn, který je v náručí Otcově, nám o něm řekl.“

A právě Boží Syn nám umožnil setkat se s Bohem v jeho Osobě, která se nám stala přístupná proto, že na sebe vzal naše lidství. Opět platí: Boha nikdo neviděl. Ale dodáváme: Setkáváme se s ním skrze lidství vtěleného Slova.

Když klečíme před Nejsvětější svátostí, nevidíme ani božství, ani lidství, ale díky způsobě chleba, která Ježíše s jeho božstvím i lidstvím zpřítomňuje, máme opět nejlepší a nejtěsnější možnost, jak se s Bohem setkat i v rámci našeho tělesného světa. Tomáš Akvinský, který je autorem eucharistických hymnů, které máme v Kancionálu, to vystihuje slovy: „Zrakem, hmatem, chutí Tebe nevnímám. A jen sluchem svým tě jistě poznávám.“ Boha tedy přímo v jeho božství nevidíme ani v adoraci Nejsvětější svátosti. Ale jaký sluch? Copak v tichu kostela, kde na oltáři stojí monstrance s eucharistií, něco slyšíme? Ne, je ticho. Tomáš ale myslí něco jiného, totiž to, o čem mluví Řím 10, 17, kde se říká, že „víra je ze slyšení“.

Protože nasloucháme Božímu slovu a zvěstování církve, máme v duši víru, která pomáhá naší mysli „vidět neviditelné“. Skrze ni můžeme ve vystavené eucharistii rozpoznat našeho Pána a klanět se mu v tiché a vděčné modlitbě.

